

ERDAL BULDUN

Yönetmen, fotoğrafçı ve SinemaTürk derneğinin kurucu üyesi

“Otuz yıl önce dünya çok farklı bir yerdedi.”

Ahmet’le (Savaşçı) birlikte film yapmaya başladığımız yıllardı. Almanya’da yaşayan bir Türk ailenin, Almanca bilmediğinden dolayı yaşadıkları güçlükleri anlatan “Korkmazlar” isimli bir dizi çekiliyordu. Filmi çeken şirket, Thomas Balkenhol, Erman Okay ve Robert Hültner’den oluşuyordu. Biz de o atölyede, bir tür staj yapıyorduk. O ekip sayesinde, ilk günden itibaren SinemaTürk oluşumunun içinde oldum.

“Hiçbir zaman kapalı bir kulüp olmadı.”

Otuz yıl önce dünya çok farklı bir yerdedi. 80 darbesinden sonra, buradaki Türk toplumu da müthiş bir şekilde kutuplaşmıştı. Her şey ideolojikti. Okumalar, dernek etkinlikleri, vs. her yerde kavgı ve gürültü vardı. SinemaTürk’le bu kırıldı. Belki son derece somut, kültürel bir çalışma olduğu için, belki oluşumun içinde sadece Türkler değil, Almanlar da olduğu için; SinemaTürk bu anlamda başarılı ilk, belki de tek örnek oldu. Elbette orada da tartışmalar oluyordu, ama hep uzlaşıldı ve ortaya iyi bir program çıktı. Hiçbir zaman kapalı bir kulüp olmadı. Kapı daima açıktı. Toplantıya ilk kez gelen birinin dahi yönetime girme şansı vardı. Yeter ki istesin ve çaba göstereyin.

“... çölde karşınıza çıkan bir kova su...”

SinemaTürk’ten önce Münih’te Türk filmi izlemek demek, tıpkı Almanya’nın başka bölgelerinde olduğu gibi, Türklerin yoğun yaşadığı yerleşim yerlerinde tanıtımı yapılan, sanat endişesi olmayan filmleri izlemek demektir. Buralarda sokak sokak gezen bir arabadan film anons edilir, etrafa afişler dağıtılırdı. Mesele, bir kültür-sanat olayı değil, tamamen ticariydi. İşte tam da bu noktada SinemaTürk, çölde karşınıza çıkan bir kova su oldu.

Kapalı bir toplumda, hayat bulamayan bağımsız sinemacılara burada bir kapı aralandı. Bu çok önemliydi bence. Buradan yola çıkıp ilerleyen pek çok sinema insanı olmuştur. Örneğin, 1991 yılı programımız içinde, Reha Erdem’in ilk filmi olan “A Ay” da vardı ve Erdem de konduğumuzdu. Filmi, öğrenciyken bilet kesici olarak çalıştığım Theatiner Sinemasının sahibi Bayan Kirchner’e götürdüm. Bayan Kirchner, Münih’te uzun yıllar zevkle seçtiği filmleri gösteren, bu sebeple birçok ödül almış, gerçek bir sinema tutkunuydu. Filmi birlikte izledik. Çok beğendi. “A Ay”, festivalden sonra Theatiner’de özel gösterime girdi.

SinemaTürk, sinema adına başka oluşumların da önünü açmıştır. Her yıl Nürnberg’de düzenlenen Türkiye Almanya Film Festivali’nin ilki olan Nürnberg Interfest’in programının tamamı, başkanı olduğum dönemde, SinemaTürk’ten bir paket olarak oraya aktarılmıştır.

Zorlandığımız konuların başında, film seçimi geliyordu. Bazı filmlerin fragmanını bile izleme şansımız olmuyordu. Yönetmenin önceki çalışmalarına, film hakkındaki yazılıp çizilenlere bakıyorduk. Dijital bir ortam söz konusu olmadığı için, filmlerin buraya getirilmesi fizikî bir olaydı ve çok güçlü. Spontan bir şey yapılması mümkün değildi.

“... bambaşka bir nesildi...”

Pek çok konuk ağırladık. İçlerinde beni en çok etkileyen Suha Arın oldu. Çektiği her sahneyi aşırı bir ahlâk ve vicdan terazisiyle tartıp öylece çeken bir ustaydı. O ve onun gibiler, bambaşka bir nesildi ve onlarla tanışmak heyecan vericiydi. Yılmaz Güney Haftası da unutamadığım, başarılı işlerden biridir.

Bizim aktif olduğumuz döneme göre, şimdi daha genç insanlar var dernekte. Öğrenciler var. Onların yaptıklarını seyirci koltuğundan izlemek de başka bir heyecan benim için.

7 Şubat 2019